

PSST... MATURA

PYTANIE JAWNE 44 · MATURA USTNA 2027–2028

WESELE · KONTEKST: DZIADY CZ

SEN O POLSCE CZY WYROK?

Pytanie jawne 44: „Sen o Polsce czy sąd nad Polską? Omów zagadnienie na podstawie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst”. Proponowany kontekst: *Dziady*, część III Adama Mickiewicza.

TEŻA W JEDNYM ZDANIU

„Wesele” pokazuje marzenie o narodowej jedności i jednocześnie osądza społeczeństwo, które tej jedności nie umie urzeczywistnić.

GOTOWE ZDANIA NA EGZAMIN

NA POCZĄTEK

„Wesele” jest jednocześnie snem o narodowej jedności i sądem nad społeczeństwem, które tej jedności nie potrafi urzeczywistnić.

NA ZAKOŃCZENIE, PO KONTEKŚCIE

Wyspiański, podobnie jak Mickiewicz w *Salonie Warszawskim*, osądza Polaków właśnie dlatego, że wciąż wierzy w ich siłę.

SCHEMAT ODPOWIEDZI

Nie wybieraj na siłę jednej strony. Sen: ślub łączący grupy, siła chłopów, Wernyhora i róg. Sąd: nieudane rozmowy, zjawy, zgubiony róg, chocholi taniec. Kontekst: *Salon Warszawski* i *lawa*. Wniosek: Wyspiański marzy o Polsce zdolnej do wspólnego czynu właśnie dlatego, że widzi, ile trzeba w niej naprawić.

Chcesz mieć to pytanie z głowy? W książce „Psst... matura” masz wszystkie 76 pytań: tezę, gotowe zdania, plan, pułapki i trening — a w tomie 2 wzorcowe wypowiedzi. Zajrzyj: niekazmuliczyc.pl/psst/

SPRAWDŹ SIĘ

Odpowiedz najpierw sam(a) — kierunek odpowiedzi zakryj kartką.

1. Postaw tezę — Dlaczego w odpowiedzi warto połączyć obie strony pytania?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Dramat pokazuje marzenie o zgodzie i wspólnym czynie, a równocześnie krytykuje bariery, które tę zgodę i czyn uniemożliwiają.

2. Pokaż sen — Co oznaczają wesele inteligenta z chłopką, Wernyhora i złoty róg?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Ślub staje się obrazem spotkania grup społecznych. Wernyhora wzywa do wspólnego zrywu, a róg ma przekazać sygnał. To nadzieja na przejście od spotkania do działania.

3. Pokaż sąd — Jak rozmowy i zjawy podważają łatwą wizję jedności?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Czepiec i Dziennikarz oraz Radczyni i Klimina ujawniają stereotypy i dystans. Stańczyk, Hetman i Upiór konfrontują postacie z biernością, zdradą i pamięcią rabacji galicyjskiej.

4. Wyjaśnij finał — Dlaczego chocholi taniec jest czymś więcej niż skutkiem błędu Jaśka?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Jasiek gubi róg, gdy podnosi czapkę z pawimi piórami. Chłopi czekają z kosami, lecz brak skutecznego sygnału i organizacji. Taniec symbolizuje bezwład całej wspólnoty.

5. Dodaj „Dziady” — Co pokazuje Salon Warszawski i obraz narodu jako lawy?

KIERUNEK ODPOWIEDZI Mickiewicz krytykuje obojętną elitę, ale Wysocki dostrzega żywy patriotyczny „ogień” ukryty pod zewnętrzną skorupą. To również połączenie osądu z nadzieją.